

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 7Ssk/36/2022
Identifikačné číslo spisu: 9622200024
Dátum vydania rozhodnutia: 27. apríla 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Martinčeková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:9622200024.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: F. L., nar. XX.X.XXXX, bytom L. K. Č.. XXX/XX, XXX XX Ž., proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8 a 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. XXX XXX XXXX X zo dňa 2.12.2021, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky konanie z a s t a v u j e .

Vec bude po právoplatnosti tohto uznesenia p o s t ú p e n á Sociálnej poisťovni, ústredie.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

O d ô v o d n e n i e

1. Najvyššiemu správne mu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) bolo dňa 2.02.2022 doručené podanie žalobkyne označené ako „Spor o výšku starobného a vdovského dôchodku podľa §215 odst. 4, §217odst. 2 zákona č.461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č.677/2006 Z.z.“ (ďalej len „podanie“), ktorým žalobkyňa žiadala o „prehodnotenie zákona a náhradu finančnú k dôchodkom z omeškania“. Žalobkyňa žiadala o ustanovenie advokáta na jej zastupovanie a poskytnutie právnej pomoci podľa § 10 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi (ďalej len „zákon č. 327/2005 Z.z.“). Uviedla tiež, že jej spor so žalovaným o výšku starobného a vdovského dôchodku bol prejednávaný v správnom súdnom konaní pod sp. zn. 25Sd/38/2016, IČS: 5016200173, pričom Krajský súd v Žiline dňa 22.2.2016 rozhodol, že konanie zastavuje a náhradu trov konania nepriznáva. Žalobkyňa je toho názoru, že nárok na zvýšený minimálny dôchodok majú poberatelia aj predčasného starobného dôchodku po odpracovaní viac ako 30 rokov, nestotožňuje sa s tým, že z dôvodu účinnosti § 82b zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) jej nebol priznaný pre ňu výhodnejší dôchodok. Žalobkyňa poukázala na svoje a manželove odpracované roky, starostlivosť o členov rodiny a skutočnosť, že zo zahraničia jej nie je vyplácaný žiadny dôchodok. Prílohou podania bolo rozhodnutie žalovanej č. XXX XXX XXXX X zo dňa 2.12.2021, ktorým žalovaná ako

prvostupňový správny orgán podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. rozhodla o zvýšení starobného a vdovského dôchodku žalobkyne od 1.1.2022. Druhou prílohou podania bolo uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 25Sd/38/2016-8, IČS 5016200173, ktorým bola žalobkyňa poučená o jej procesných právach a povinnostiach vyplývajúcich z Občianskeho súdneho poriadku (ďalej O.s.p.).

2. Podľa § 18 ods. 1 SSP, ak správny súd zistí, že vec nepatrí do právomoci súdov, konanie zastaví; ak možno zistiť iný orgán, do ktorého právomoci vec patrí, správny súd mu vec po zastavení konania uznesením postúpi.

3. Podľa § 99 písm. h) SSP správny súd konanie uznesením zastaví, ak tak ustanoví tento zákon alebo osobitný predpis.

4. Podľa § 124 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č 461/2003 Z.z.“), organizačné zložky Sociálnej poisťovne sú ústredie a pobočky.

5. Podľa § 179 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 461/2003 Z.z., do pôsobnosti ústredia patrí rozhodovať v prvom stupni o dôchodkových dávkach.

6. Podľa § 214 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., proti rozhodnutiu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne má účastník konania právo podať odvolanie, ak tento zákon neustanovuje inak alebo ak sa účastník konania nevzdal odvolania písomne alebo ústne do zápisnice.

7. Podľa § 215 ods. 1 veta prvá zákona č. 461/2003 Z.z., odvolanie sa podáva na organizačnej zložke Sociálnej poisťovne, ktorá napadnuté rozhodnutie vydala.

8. Podľa § 215 ods. 2 veta prvá pred bodkočiarkou zákona č. 461/2003 Z.z., odvolanie možno podať v lehote do 30 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia.

9. Podľa § 215 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z., o odvolaní proti rozhodnutiu ústredia rozhoduje generálny riaditeľ.

10. Najvyšší správny súd posúdil podanie žalobkyne vrátane jeho príloh a vyhodnotil, že žalobkyňa svoje námietky smeruje voči rozhodnutiu č. XXX XXX XXXX X zo dňa 2.12.2021, nestotožňujúc sa s priznanou výškou starobného a vdovského dôchodku a zároveň žiada o ustanovenie advokáta a poskytnutie právnej pomoci.

11. Na základe dožiadania u žalovanej najvyšší správny súd zistil, že žalobkyňa bol rozhodnutím žalovanej od 27.10.2009 priznaný predčasný starobný dôchodok, ktorý sa od 17.10.2011 považuje za starobný dôchodok. Od 5.5.2012 jej bol rozhodnutím žalovanej priznaný vdovský dôchodok. Ďalej najvyšší správny súd zistil, že žalobkyňa proti rozhodnutiu č. XXX XXX XXXX X zo dňa 2.12.2021, ktorým jej bol podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. zvýšený od 1.1.2022 starobný a vdovský dôchodok o 1,3% mesačnej sumy dôchodku, nepodala odvolanie a obrátila sa priamo na najvyšší správny súd, pričom uvedené podanie žalovanej doručila na vedomie.

12. Po preskúmaní veci najvyšší správny súd dospel k záveru o nutnosti zastavenia súdneho konania o podaní žalobkyne podanom proti rozhodnutiu žalovanej č. XXX XXX XXXX X zo dňa 2.12.2021 pre nedostatok právomoci. Žalobkyňa svojim podaním napadla prvostupňové rozhodnutie orgánu verejnej správy, teda jej podanie možno podľa obsahu kvalifikovať ako riadny opravný prostriedok - odvolanie. Toto odvolanie podala na najvyšší správny súd. Podľa § 215 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. o odvolaní proti rozhodnutiu ústredia rozhoduje generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne. Rozhodovanie o odvolaní voči prvostupňovému rozhodnutiu žalovanej teda nepatrí do právomoci súdov. Existencia právomoci správneho súdu je základnou procesnou podmienkou súdneho konania. Jej nedostatok spôsobuje vždy neodstrániteľnú vadu konania s nevyhnutným následkom vo forme uznesenia o zastavení súdneho konania. V danej veci preto bolo potrebné konanie zastaviť podľa § 99 písm. h) v spojení s § 18 ods. 1 SSP.

13. Zároveň najvyšší správny súd rozhodol, že odvolanie žalobkyne bude po právoplatnosti tohto uznesenia podľa § 18 ods. 1 SSP postúpené žalovanej na ďalšie konanie (§ 214 a nasl. zákona č. 461/2003 Z.z.) ako orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

14. Pokiaľ žalobkyňa poukazovala na jej spor so žalovanou „o výške starobného a vdovského dôchodku“, najvyšší správny súd lustráciou zistil, že žalobkyňou označené správne súdne konanie vedené na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 25Sd/38/2016 bolo uznesením zo dňa 17.3.2016 zastavené podľa ust. § 250d ods. 3 O.s.p. v spojení s ust. § 250h ods. 2 O.s.p. z dôvodu, že žalobkyňa na pojednávaní vzala opravný prostriedok späť a súhlasila s tým, aby súd konanie v tejto veci zastavil. Žalobkyňa v uvedenom správnom súdnom konaní napadla rozhodnutie žalovanej zo dňa 3.12.2012, ktorým bol navrhovateľke zvýšený starobný dôchodok a vdovský dôchodok od 1.1.2016. Vzhľadom na uvedené najvyšší správny súd konštatuje, že vo vzťahu k tu prejednáwanej veci je uvedené súdne konanie irelevantné.

15. Žalobkyňa, s poukazom na § 10 zákona č. 327/2005 Z.z., žiadala o ustanovenie advokáta a poskytnutie právnej pomoci. Najvyšší správny súd dáva žalobkyni do pozornosti, že v súlade s § 10 ods. 1 prvá veta a § 10 ods. 3 zákona č. 327/2005 Z.z. sa konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci začína podaním písomnej žiadosti doloženej dokladmi preukazujúcimi skutočnosťami uvedené v žiadosti, ktorú podáva žiadateľ na tlačive. Žiadosť sa podáva v kancelárii Centra právnej pomoci príslušnej podľa miesta trvalého alebo prechodného pobytu žiadateľa, a nie na súde.

16. O náhrade trov konania pred najvyšším správnym súdom bolo rozhodnuté podľa § 170 písm. b) SSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože konanie bolo zastavené.

P o u č e n i e :

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.